

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neratificate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele:
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf.,
Nur. Angenfeld & Emmerich
Lerner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsebet-körut).
Prețul inserațiilor: o serie
garmonid pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarif și in-
vitală. — RECLAME pe pagina
3-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dușul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserațiile
se plătesc înainte.

Nr. 193.

Brașov, Miercuri 3 (16) Septembrie.

1908.

Un spectacol al timpului.

La Budapesta s'a desfășurat Du-
mineca trecute un spectacol, ce aruncă
reflexele sale înainte și face să se
vadă conturile unui tablou al viito-
rului, care numai pace, liniște și
bunăînțelegere între cetățenii acestei
țări nu prezice. În această zi și-au ținut
adecă mari adunări populare catolicii
și socialiștii și fiindcă antagonismul
între aceste două tabere este așa de
ascuțit nu s'a putut, ca fiind adunat
la un loc atâtă popor și atâtă pro-
letariat din capitală și întâlnindu-se
unii cu alții, să nu izbucnească între
ei atacuri și pâruieli ce n'au putut fi
suprimate decât numai după întreve-
nirea poliției, care s'a folosit și de
armă într'un mod destul de brutal.

În hala cea mare industrială din
Budapesta s'a întrunit Duminică la
3^{1/2} după amiază al VIII-lea congres
al catolicilor. Magnatul conte Iosif
Mailath, care a ținut discursul festiv
de deschidere înaintea unei adunări
de mii de oameni, a desfășurat stea-
gul catolicismului militant sub deviza:
„Creștinul bun este totodată cel mai
bun cetățean“. El vede creștinismul
amenințat de doctrina oamenilor, cari
au pornit pe cărări răstăcite. „Noua
știință desprețuște“, zice el, „cu îngâm-
fare credință, dar veacul desamăgit
însuși și națiunile trezite din ameteală
ridică glasul lor protestator. Se înșală
însă cei ce cred că aceasta deștep-
tare este a se atribui exclusiv reac-
țiunii și clericalismului. Adversarii
creștinismului și ai religiei au ata-
cat mai întâi biserica catolică, apoi
creștinismul și în fine ori-ce religie
pozitivă. Ei vreau să ne facă să cre-
dem, că nu trecutul nostru este baza
vieții noastre prezente și viitoare, vreau
să ne facă să credem, că nu e de lipsă ca
Maghiarul să rămână Maghiar în această
țară. Poporul poate trăi, zic ei, și fără de
— națiune. Aceasta este adevărata
reacțiune, și încă culpabilă, căci există
și o reacțiune îndreptătită...“ Mailath
a terminat vorbirea sa îndreptată mai
vârtos în contra socialiștilor zicând:
„Cestiunea socială sau va putea fire-

zolvată cu creștinismul, în semnul
crucei, sau nu va fi rezolvată de loc.
Mijlocul principal al păcii și al bună-
stărei sociale este: reîntoarcerea la
creștinism“..

În același timp când era întrunit
congresul catolic în hala industrială,
s'a ținut pe piața cea mare din pă-
duricea orașului o adunare a partidu-
lui social-democrat din Budapesta, care
fu conchemată în semnul agitațiunii
pentru votul universal, dar care în
fața mișcării catolicilor, a înscris în
programul său și „combaterea cleri-
calismului“. Deja des de dimineată s'au
început frecările între publicul socialist
și cel venit pentru congresul catolic.

Socialiștii au încercat să impie-
dece pe membrii congresului catolic
cari purtau însemnul lor, de a par-
ticipa la serviciul divin în biserici.
Din cauza aceasta s'au întâmplat în-
căierări. Plebea socialistă striga: „Jos
cu reverențele! Popii vă duc de nas
și vă înșală! Nu lăsați să vă nebu-
nească!“

Esclamațiile de felul acesta ca-
racterizează dispoziția dușmănoasă ce
domnea între ambele tabere. Aceste
atacuri intolerante socialiste au detras
mult din valoare protestului, ce a ur-
mat în cestiunea votului universal.
Vorbitorul Tarczai a acuzat coaliția
că nu și-a împlinit promisiunile. —
„Kossuth și Andrassy (la pronun-
țarea acestor nume izbucniră cei
prezenți în strigăte de „abzug!“)
zic că continuă politica părinților lor.
Dar faptele lor — îi dan de min-
ciună. Părinții lor au fost mari ad-
versari, pe când fii lor se îmbrăți-
șează, ca să poată împreună asupra
poporului. Fac tot posibilul spre a in-
demna și pe Rege de a nu-și ținea
promisiunea în privința votului uni-
versal; ar aduce toate jertfele, ar re-
nunța și la limba de comandă pentru
a dobândi aceasta. Și acești oameni
ne numesc pe noi trădători de patrie!“

Tarczai a terminat anunțând, că
în 27 Septembrie n. socialiștii unguri
vor ține o conferință cu cei aus-
triaci în Viena în cauza votului uni-
versal și exprimând între aplauzele

adunării încrederea în cuvântul dat
de Majestatea Sa. „Și-l va ține cu
toate machinațiunile inamicilor noștri.“

E foarte regretabil, că imediat
după aceasta s'a întâmplat ciocnirea cu
adversarii nu pe tema votului univer-
sal, ci pe cea religioasă, urmând ex-
cese contra procesiunii membrilor
congresului catolic, suprimate cu forța
de câtră poliție.

**Candidați români pentru parlamentul
turc.** Din Macedonia se comunică, că pe
lângă d-l N. Bațaria, care va candida la
un scaun de deputat în vilaetul Salonik,
vor mai candida în vilaetul Monastir d-nii
Dr. Filip Mișea medic și d-l C. Metta
advocat.

D-l N. Bațaria și-a început săptămâna
trecută turneul electoral. La Veria d-l Ba-
țaria a fost primit de întreaga populație
românească în frunte cu neobositul ei pre-
ședinte d-l Toli Haglagogu. Dela Veria d-l
Bațaria s'a dus la Selia, unde aproape
toată populația a eșit afară din comună
întru întâmpinarea d-sale. A fost primit
cu salve de puști și cu strigăte: trăiască
libertatea, patria, națiunea română. Elevii
cântau: »Deșteaptă-te Române« și pe fețele
tuturora se putea ceti veselia și satisfacția
sufletească. Aici a avut loc o întrunire în
biserica comunală, unde d-l Bațaria, într'un
discurs foarte bine documentat a dat să
înțeleagă tuturor importanța schimbării
situațiunii și avantajile ce vor decurge
pentru români de pe urma acestei schim-
bări. Cuvântarea d-lui Bațaria a produs o
adâncă impresie. Mulți bătrâni în timpul
când vorbea d-l Bațaria plângeau de bu-
curie. Dela Selia d-l inspector Bațaria s'a
dus în comuna Xirdivad, unde de ase-
menea i-s'a făcut o primire și mai entu-
siastă. Dela Carafaria d-l N. Bațaria s'a
dus să viziteze toate comunele românești
din Meglenia, între cari și pe românii mu-
sulmani din marea comună Nânta.

Politica externă a Turciei. În inter-
vieul acordat reprezentantului Agenției
Telegrafice din Petersburg (Vestnic) de
câtră ministrul afacerilor străine al Tur-
ciei, Tewfik pașa, acesta a declarat că
Turcia va urmări față de toate puterile o
politică pașnică și amicală, apărând inte-
reșele naționale și neamestecându-se în
confliktele internaționale. Raporturile cu
Rusia sunt din cele mai bune și noul am-
basador turc la Petersburg a primit or-
dine de a le menține și pe viitor cât mai
amicale.

În Macedonia, Turcia se va strădui
să introducă reforme ca în tot restul țării.
Prima reformă va fi ceea a justiției. Bud-
getul macedonean va fi considerabil redus,
ne mai fiind necesar acum să se țină
acolo numeroase trupe. Întru cât privește
supra taxa de 3 la sută, ea va continua
deocamdată să fie întrebuințată pentru
budgetul macedonean, dar ministrul își
propune ca în această chestiune să ajungă
la un nou acord, dacă se vor semna tra-
tatele de comerț cu puterile străine.

Rolul tinerimei întru luminarea poporului.

Tesa, cu care doresc a mă ocupa în
acest mic articol, este cu mult mai însem-
nată, decât ca să merite a fi tractată nu-
mai între astfel de înguste cadre, între
cari s'a încumătat a-o cuprinde modest
subscribul. Și dacă pe lângă toate aceste
totuși încerc să mă ocup cu dânsa, o fac
în nădejdea, că cele atinse aci în fuga
condeiului vor afla vr'un resunet oareș-
care baremi acolo, unde tângesc cu dânsa
și se va deschide în privința aceasta un
mic schimb de idei pe cale ziaristică.

Si chiar acesta mi-e scopul meu prin-
cipal.

Cred, că e superfluu să accentuez și
din partea mea, că vremurile de azi sunt
foarte critice pentru noi, mai critice poate
ca ori și când.

Cunoaștem cu toții situația, în care
ne-au adus legile școlare alcătuite în tim-
pul din urmă în mânia tuturor protestă-
rilor noastre, legi, cari ne ating acolo unde
mai tare ne doare, în iubirea de dulcea
noastră limbă strămoșească.

Și dacă vremurile mari din trecut
au creat și o tinerime mare la suflet și la
înălțimea chemării sale, cu cât mai mult
ar fi de dorit azi o astfel de tinerime.

Reprezentanții tinerimei de azi în
multe privințe pot lua exemplul dela ina-
ntașii lor mari de odinioară.

Poporul nostru azi mai mult ca ori
și când are lipsă de povătuitori și lumină-
tori adevărați, cu atât mai vârtos, că cei
chemați s'o facă aceasta, în multe locuri
— durere — nu-și mai înțeleg, ori greșit
își înțeleg chemarea de a lumina poporul.
Cu alte cuvinte sunt mulți »luminători“,
cari numai lumină nu răspândesc.

Materialismul, ce predominează spiritul
timpului de azi, a cuprins în brațele sale
și o parte mare a acestor luminători ai
poporului.

Între astfel de împrejurări trebuie să
apelăm și la un factor mai nepreocupat de

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Prima mea fotografie.

(Fine.)

A patra zi fotograful îmi trimise fo-
tografia. Înainte de a mi-o da băiatul, i-o
smulsei din buzunar, o desfăcui din hârtie
și-mi aruncai ochii cu lăcomie, să-mi văd
chipul ofilit, pregătit de moarte. Dar mi-
nune, în loc să văd o față tristă, o frunte
încrețită, ochi turburi, obraji ofiliți — ve-
deam o frunte limpede, ochi vii, față vioae
și o gură care parcă sta să zâmbească.
Ochii păreau, că străbat în adâncuri ne-
cunoscute, unde li-se desvălește în toată
splendoarea sa viața și nu chipul întu-
necat al morții. Nici urmă de durere, nici
urmă de boală pe chipul meu, pe care de
altfel mă convinsesem din dese reviste,
pe cari le ținusem pe fața mea în oglindă,
că e palidă, lipsită de timbrul vieții și că
samănă cu culoarea, ce o au nebulii în
clipe lucide sau morții în cele câteva clipe
ce urmează după agonie. Începeam, să mă
îndoesc. Eram eu și nu eram eu. Mă ui-
tam, mă fixam în continu și nu-mi venea,
să cred, că sunt eu. În sfârșit luai o

oglină și așezai în fața ei fotografia ală-
tarea de chipul meu. Nu eram palid, ochii
nu-mi erau turburi, samănam cu foto-
grafia, deci nu eram bolnav, pentru că fo-
tografia trada sănătatea, vioiciunea și fața
mea în momentul acesta samăna cu ea.
Poate că era o înșelăciune optică, poate,
că despotul meu mă părăsise sau nu mă
stăpânea cu toată puterea lui, îi simțeam
lipsa, căutam, să-l târ înapoi, să fie iară
stăpân nemărginit peste mine, să-i simt
greutatea jugului, cu care îmi trudea su-
fletul. Dar toată sfortarea îmi era zadar-
nică, simțeam, că-mi lipsește ceva, dar a-
ceastă lipsă mi-o ținea ca pe un ceva tre-
buincios fotografia. Ea îmi arăta, că chi-
pul pe care-l fixam nu era decât chipul
meu și deci fără să simt începeam, să mă
identific cu el. Pe neștiute mi-se întin-
dea peste toată ființa o nelinește vădită,
care însă nu mă tortura, nu mă agita, ci
parcă îmi da putere, îmi vărsa tărie de
viață în truditul suflet. Despotul meu per-
dea simțitor din putere, nu mai era așa
de viguros și faptul asta, numai asta mă
făcea să nu cred în schimbarea, ce se pe-
trecea în mine, ci mă îndoiam tot mai
mult și așteptam în tot momentul reîn-
toarcerea boalei mele...

Veni sara. Ceasul din turnul bisericii

bătu în tăcerea nopții zece. Mi-era somn.
Minune după minune urma. Eu, care până
acum mă adormeam numai cu morfină,
acum n'aveam lipsă de leacuri, ci deabea
așteptam, să mă așez în pat. În tăcerea
odăii, tăcere neîntreruptă acum nici de
sbârâitul muștelor — căzui deodată pradă
gândurilor. Credeam, că voi putea adormi,
dar nu, cu ochii fixați în întunerecul odăii
cugetam. Imi reveni iară gândirea mono-
tonă cu toate ficțiile ei incolore, ve-
deam iară viața în luptă cu moartea și
căderea celei dintâi, deosebeam umbre de
oameni, cari aleargă fără nici un rost și
fără nici un folos în largul lumii, mi-se
arătau căpățini de oameni — capete de
oameni nebuni — în cari nu vedeam cre-
eri, nu deosebeam lumini, nu zăream nici
o scântee, din care ar putea răsări viața
vecinică, care să fie stăpână peste moarte.
Mi-se părea, că sunt într'un templu larg,
în care fiecare cuvânt răsuna în golul
pustiu ca o batjocurare a eului, care cu
sudori pe frunte caută să strângă comori
în lumea asta. Din când în când câte o
făclie aprinsă taia văzduhul, era vreo stea,
care cădea pradă luptei, ce o fi purtat-o
de mii sau de milioane de ani cu atotpu-
ternica moarte. Pieream în necunoscut, pier-
ind deodată cu ea și toți aceia, cari vi-

saseră în vecinicia vieții... Ciasul din turn
bătu douăsprezece: »Oare de ce mai bate
și ceasul ăla — șopteam încet — de sigur ca
să-i vestească omului apropierea morții...
melancolică vestire, posomorât cântec al
clipei, ce te duc tot mai departe, mai
departe, spre întunecatul apus...« Simțeam,
cum acest gând începea, să mă fure și să
mă ducă spre lumi tainice necunoscute...
o hoare lină adia de afară și se strecura,
răcoritoare pe fereasta deschisă... ochii
mi-erău osteniți, pleoapele cădeau grele
peste ei... Am adormit.

Dar gândul pribeagului, vecinic călăto-
rul gând n'avea vreme de odihnă... În mij-
locul unei dumbrave răsări din adâncul
necunoscut o femeie îmbrăcată în haine
albe cu fața albă, cu ochi albaștri ca
albastrul cerului și cu o cunună de flori
pe cap... Cu pași hotărâți se apropia de
mine, fața îi scăpăra în văpaia razelor,
cari o învăluiau, cu mâna îmi făcu semn,
să nu mă tem. Veni lângă mine.

»Nu te teme — își începu ea cuvân-
tul — eu am fost odată mama ta, iar
acum sunt solul vieții. Vin la tine copilul
meu, copil răstăcit și fără de noroc, să-ți
dau înapoi darurile vieții, pe cari le-ai
pierdut în vremea cât ai umblat singur pe

ademenirile de tot felul și acest factor, acest far, care răspândește — sau cel puțin trebuie să răspândească — lumină în întunerecul ce a cuprins sufletele, este: *tinerimea*, nădejdea neamului.

Tinerimei îi îngumbă datorința de a veni și ea întru ajutorul poporului nostru, deșteptând și întărind într'ânsul dragostea de limbă și obiceiurile străbune.

Iar ca să-și poată tinerimea ajunge acest scop trebuie să cerce a ajunge într'un contact cât mai des cu poporul de rând, trebuie să-i premeargă cu exemple bune, ca să vadă țărânul nostru, că cutare sau cutare lucru îl fac și domni, nu numai el.

Cu multe de toate ne-a hărăzit soarta în decursul vremurilor, dar dintre toate, ce am avut până acum, un singur tesaur ne-a mai rămas cu totul neatins: *biserica*, ocrotitoarea noastră de veacuri în bine și în rău.

Și s'aceea să știe, că popor, care să țină atât de mult la biserică, ca și poporul nostru român, nu prea găsești. Evlavia este o caracteristică a țărânului român. Iar noi nu e permis, să dăm ansă în oarecare chip, ca să se clatine acest sentiment evlavios în țărân.

Cu toate acestea însă — fără a avea intențiunea de a dăscăli pe cineva, la ce nici îndreptățit nu mă simt, — susțin și accentuez, că tinerimea noastră, cu puține excepțiuni, nu e tocmai la înălțime întru împlinirea datorințelor sale religioase și față de biserică. Nu. Și ce exemplu frumos iar da poporului de rând tinerimea prin cercetarea bisericeii, abstrăgând dela aceea, că chiar prin umblarea la biserică am avea mai dese ocaziuni de a ajunge cu poporul în contact mai des, de a-i câștiga stima și încrederea lui!

Neglijarea acestor datorințe din partea clasei noastre inteligente și în special din partea tinerimei noastre, deja până acum își are prin unele părți locuite de Români roadele și respective urmările sale stricăcioase asupra poporului, cu cari însă aci nu voiesc să mă ocup.

Un alt chip de a contribui la luminarea poporului nostru ar fi, ca tinerimea să descindă cât mai des în mijlocul poporului, să țină *prelegeri populare* și practice combătând relele înuciate în sânul țărânimii, cum sunt între altele: *alcoolismul, luxul*; combătând obiceiul reu al țărânului de a sprijini *pestrăni* și în special pe *gidini*; combătând *nazurenismul* (sectă pocăiților), care în cea mai mare măsură contribuie la nimicirea sentimentului național, precum și alte înclinări stricăcioase, ce încep a pătrunde în sânul poporului.

Să țină *prelegeri practice* despre primele ajutoare medicale, despre drepturile și datorințele fiecărui cetățean la comună, la comitat, la alegerile de tot soiul; despre îmbrățișarea meseriilor, etc.

Tot atâtea mijloace, cu cari ar putea tinerimea folosi foarte mult țărânului nostru.

Cam cu 5 ani înainte de asta s'a și făcut în aceasta privință un bun început din partea tinerimei universitare, române din Cluj, care la inițiativa unui membru însuflețit al ei își înființase un cor bisericesc, cu care apoi Duminecă și sărbători, când nu cânta alternativ în cele 2 bise-biserici române din Cluj, făcea excursiuni prin vreo câteva comune din jurul Clujului.

La aceste excursiuni corul cânta dimineața în biserică, iar după prânz se țineau prelegeri populare și producțiuni musicale și declamatorice, la cari poporul de rând venia cu duimul.

cărările pline de mărcini ale lumii. Primește-le copilul meu și grijește bine de ele, ca să nu le mai pierzi, fiindcă de le vei pierde și a doua oară, n'o să le mai afli. Aceste daruri sunt nevăzute, dar când te vei deștepta, le vei simți în sufletul tău pe toate și nemărginită îți va fi mulțumirea. Să nu uiți niciodată copilul meu, că ceea ce îți dă viața va fi muritor. Nu. Viața e tot așa de puternică ca și moartea, când va pieri cea dintâi va pieri și cea de a doua, fiindcă moarte fără viață nu există. Nu crede tot oamenilor, fiindcă oamenii cei mai mulți sunt egoiști. unilaterali și răi, mulți dintre ei nu mai cugetă și nu simt, iar cugetarea singură îți înghiăță căldura sufletului și te face. să crezi, că moartea ți-a ucis viața. Tu cugetă, dar tot așa de puternic să și simți. Nu uita să scrutezi, dar păstreazăți și credința. Nu trece cu vederea cauzele, dar nu întârzia să admiri efectele, oprește-te la proza vieții, dar nu neglija poezia ei, pentru că de vei avea inimă vei vedea mai puțin urâtul și vei simți mai mult frumosul. Și să nu uiți nici un moment, că stăpânul omului nu e niciodată răul, ci totdeauna Binele, pentru că acesta a creat Ființa... Părăsește dragostea, ce o ai față de tine, cunoaște-te pe tine însuși și mai mult de ființa ta să nu

Se înțelege, că poporul vedea și auzia aici lucruri frumoase, ce până atunci nu avuse ocaziune să vadă și de aceea astfel de excursiuni lăsa urme neuitate și neșterse în inima poporului.

Cu vreo 2 ani mai târziu luând exemplul dela cei din Cluj, a început și tinerimea universitară română din Budapesta să aranjeze astfel de excursiuni.

Mai apoi înființându-se la inițiativa directorului de atunci al despărțământului Cluj al »Asociațiunei« și o agentură a tinerimei, aceasta iarăși a continuat lucrurile frumoase începute de înaintașii săi.

Dela o vreme însă cine știe din ce cauză toate aceste porniri bune au încetat. Se vede entuziasmul de odinioară a slăbit.

Referitor la sprijinirea străinilor — durere — am avut trista ocaziune de a mă convinge, că țărânul nostru adeseori mai bucuros merge să cumpere dela un străin, decât din dughiana unui român mai bucuros cere sfaturi juridice dela străini, decât dela acei de același sânge cu el, ba ce e mai mult, am observat în cazuri, că chiar icoanele sfinților din biserică încă le dă să i-le picteze un jidan, decât ca să încredințeze cu acest lucru pe unul dintre pictorii români, de cari — slavă D-lui — avem și încă între ei pictori de samă și apreciați și de străini. (Șmigelschi, Simonescu etc.)

Mult aș mai putea spune în acnastă, cestiune, dar lipsa de spațiu mă silește să me mărginesc numai la cele de până aci.

Alte mijloace, cu cari s'ar putea contribui mai ușor la luminarea poporului nostru, sunt *prelegerile pentru analfabeți, înființarea de coruri* după sistemul celor bănățene, înființarea de *biblioteci ambulante* în mai multe centre. înființarea de *tovărășii agricole* după sistemul celor din Se-
liste de lângă Sibiu. prin cari țărânul s'ar păstra bănișorii în loc să-i infunde în buzunarul fără fund al lui Ițig, lățirea *doinelor, cântecelor* și a *dansurilor* noastre naționale etc.

La toate acestea s'ar putea angaja tinerimea noastră, pentru că nu trebuie aci cine știe ce meșesug ori artă, ci numai o mare dosă de — *însuflețire*.

Iar exemplul venit de sus aproape totdeauna se prinde. Atât deocamdată. Iar acum drept încheiere zic, că m'aș bucura foarte mult, dacă modestele păreri și observări înșirate aci ar fi întimpinate din partea celor competenți cu aceeași bunăvoință și dragoste frățească și națională, cu care le-am dat eu în vileag.

Dr. I. Cl. Iuga — Zenius.

Scrisoare din Cluj.

— 13 Sept. n. 1908.

Alegerea de învățătoare. — Adunarea generală la parohia unită. — Concluziune.

În 10 Sept. n. a expirat concursul la postul de învățătoare dela școala noastră de fete, despre care și »Gazeta« a luat notă.

După cum află au concurat 11 învățătoare și învățători. Senatul școlastic întrunit Vineri, în 11 Sept. n. în ședință, a ales cu aclamare unanimă pe d-na Maria G. Vilt n. Turcu, din Blaj, fostă învățătoare în Feneșul-sădesc. Aleasa a fost cea mai calificată, și după documentele ce le-a produs, și după praxa ce a dovedit cu atestate. Fie ca să și răspundă așteptărilor îndreptățite ce leagă de noua te ocupi, tu și fiecare om e făcut pentru altii și nimenea pentru sine. Însămnează-ți bine asta, fiindcă numai așa vei putea gusta pe deplin darurile vieții și vei înțelege vecinicia ei... Ș'acum te las copilul meu, mă întorc la stăpânul, care m'a trimis, la viața vecinică, fi tare, ascultă de cuvintele mele și nu uita nici unul... Umbra dispărea, când de-odată mă trezii deșteptat de cuvintele: »O mamă, dulce mamă, rămâi cu mine mamă!«, pe cari le îngânam cu ochii învăluți în lacrimi, pe când se depărta umbra.

Erau patru oare dimineața. Țin minte ca și cum astăzi s'ar fi întâmplat, pentru că trebuie, să crezi, că tot ce ți-am spus până acum e absolut adevărat. Nu m'am mai culcat, m'am îmbrăcat și am eșit la preumblare, m'am dus în dumbrava, pe care o ști din pădurea noastră și-acolo căutam să-mi aduc aminte de toate cuvintele, pe cari mi le șoptise mama, fiindcă simțeam, că fiecare cuvânt își are însemnătatea sa, fără de care nu puteam fi. În mijlocul dumbravei, unde pasările pădurii își începeau tocmai concertul lor de dimineață, pe pajistea moale de iarbă verde. În mijlocul horei de brazi și de stejari simțeam cum îmi crește inima și cum o nouă viață mi se coboară în suflet. O dum-

brăvă mi se arăta și n vis și dumbrava asta sămăna cu cea din vis, simțeam aproape de mine spiritul re'nviat al mamei, blândeii mame, pe care o uitasem, o uitasem și pe ea eu egoistul, care nu știam nimic despre alții și totul despre mine. Începeam să-mi înțeleg rostul. să pricep menirea vieții și chemarea omului, simțeam vibrarea cuvintelor mamei în ființa mea ca un glas sfânt, care mă chema la viață și-mi arăta cu hotărâre nemurirea acesteia. Re'nviasem. Temerea de moarte îmi dispăruse, de fricțiile înnebuniri rădeam sarcastic, voiam par'că să-mi bat cât mai bine joc de eul meu din trecut, pentru că cu atât mai vărtos, să-mi întăresc eul din viitor...

De atunci au trecut patru ani prietinel meu și de-odată cu ei mi-a trecut și gândirea nebunatică. Cuget, dar și simt. »Despotul« a pierit și sunt sigur, că nu va mai străbate niciodată în lăcașul curat și senin al sufletului meu. — De atunci nu m'am mai fotografiat și nici n'o să mă mai fotografiez, fiindcă nu-mi vine, să mai cred, că fotografia îți asigură nemurirea.

V. Nițescu.

S'a pomenit în »Gazetă« și de adunarea generală a parohiei unite, care s'a ținut azi. Adunarea s'a deschis în biserică la oarele 11½, printr'o potrivită cuvântare. Publicul de față era numeros, și interesul pentru adunare era viu, mai ales după clevetirile ce se făcuseră printr'un ziar, din partea unui declassat, căruia îi place să iscălească »mai mulți«, înșelându-se pe sine, ca și când ar mai fi cineva ca să-l urmeze.

După îndrăznețele neadevăruri debitate, va fi de interes a constata, că curatorii din Cluj au fost aleși în 9 Aprilie 1905. deci abia au încheiat ciclul gestuinei sale. Socotelile ce le-au prezentat adunării generale, în parte tipărite, deci la lumina largă a publicității, și mai ales documentatul raport prezentat de președintele curatoratului, arată că aci s'a muncit întins și cu spor în cei trei ani din urmă.

Adunarea a și luat unanim în considerare acest fapt, și examinând din fir în păr socotelile printr'o comisie de 7 membrii esmisă din sânul său, a propus aprobarea lor și a dat absolutoriul pe lângă exprimarea mulțămitei sale către harnicul curatorat.

Încercarea celui »mai mulți«... de a face și aci scandal, fără nici o considerare la sfințenia locului, a dat faliment, și n'a isprăvit decât ca să se compromită chiar și în ochii celor ce mai aveau măcar o milă față de el.

Adunarea a reales întreg curatoratul cel vechiu, și a umplut și 2 locuri ce erau vacante, alegând curator nou și cas-sar al bisericeii vechi pe d-l Iosif Orga, secretar la »Economul«, iar pe d-l Vas. Pop, cassarul de până acum l'a ales cassar la fondul bisericeii celei nouă. Membru nou în curatorat a fost ales și d-l Iosif Mihu, un harnic și credincios măiestru.

Drept concluziune a adunării președintele Dr. E. Dăianu a adus cuvenită laudă acelor vrednici credincioși, cari au înțeles că în orice societate drepturilor corespund și datorințe, și cari și-au plinit cu drag, de bună voie, mica contribuție de 1 coroană ori 3 ce se cere anual pentru susținerea și dezvoltarea așezămintelor culturale ale bisericeii. Iar d-l Ladislau Papp, un fruntaș bărbat între credincioșii acestei parohii, a vorbit cu însuflețire pentru seful acestei parohii, care așa curând a știut să rupă »besna întunerecului« cu puterea luminei adevărului, ce-l stăpânește.

Se speră că în noul său ciclu curatoratul, va deprinde cu înțelepciune cărmuirea sa nouă și va face ca toți oamenii cu inima și mintea la loc să înțeleagă, că pe cât de ușor e a provoca scandal, pe atât de greu e în astfel de mediu, a săvârși fapte vrednice a rămănea.

În legătură Vă trimit raportul tipărit prezentat adunării parohiale, care ne permite o privire intimă și foarte instructivă în viața și lucrarea unei parohii românești. Ce teren aci, și ori unde pentru a deprinde o autonomie, pe care o tot reclamăm, fără de a o și înțelege în mod practic. *)

Sincer.

*) Din acest raport vom publica un extras într'un număr viitor. — N. Red.

Noul ministru al Turciei în România.

Duminecă dimineața a sosit în București noul ministru turc Sefa Bey venind cu trenul din Constanța, unde sosise Sâmbătă seara cu vaporul »Traian«.

Sefa Bey, care e de origine albanez, a fost întâmpinat la Constanța de o delegație de albanezi din capitală în frunte cu d-nii Mexi și Tarpo. La debarcader au vorbit d-nii Dr. Temo din Constanța și Christo Mexi din București, care au urât bun venit noului ministru turc.

Singurul discurs în românește, care s'a ținut aci a fost acel al d-lui Hristo Mexi, discurs foarte entuziast pentru poporul român și plin de sentimente românești.

Sefa Bey le-a răspuns în limba franceză mulțumindu-le.

La sosirea trenului în gara de Nord se afla pe peron o delegație a societății albaneze »Bașhimi« cu drapelul, personalul legațiunei otomane și mai mulți turci și armeni. La coborârea lui Sefa Bey din vagon a vorbit cel dintâi d-l Christo Mexi, care arată că și-a îndeplinit delegațiunea dată de albanezi de a aduce în capitala României pe Sefa Bey, fiul Albaniei, ca reprezentant al imperiului otoman, azi constituțional.

La aceasta a doua patrie unde sunteți stabiliți de mult și aveți legături de interese și de sentimente, vedeți că Dumnezeu v'a dăruit și pe fiul și nepotul răposatilor Avdul, Sami și Nacim Bey, acei iluștri fruntași ai neamului care și în pragul morții s'au gândit la poporul albanez, cari au contribuit atât de mult la cucerirea libertății limbei române în Macedonia.

Sunt sigur că și nepotul lor Sefa Bey iubește țara românească, unde se stabilește azi, după cum își iubește națiunea lui, o lubește tot atât de mult cât au iubit-o și unchii lui, și de aceea îmi permit a-i ura viață lungă și fericită noului venit și împreună cu mine să strigăți cu toții sus și tare: Trăiască România care v'a iubit și vă iubește; trăiască Sefa Bey ca albanez și ca reprezentant al imperiului otoman, trăiască națiunea albaneză (aplauze entuziaste).

Apoi au vorbit d-nii V. Zografi, V. Diamandi, Rafail Anastasiu și alți.

De aici s'au îndreptat cu toții spre legațiunea otomană.

STIRILE ZILEI.

— 2 Septembrie v.

Marile manevre din Vespri. Maj. Sa Monarchul a plecat astăzi din Budapesta, însoțit de o mare suită, la Vespri, pentru a lua parte la manevrele ce se țin în acest ținut.

Moștenitorul tronului austro-ungar la Sinaia. Cetim în »Voința Națională«, că A. S. Regală și Imperială Archiducele Francisc Ferdinand, moștenitorul tronului austro-ungar, este așteptat să vie la Sinaia în ziua de Luni 22 Septembrie.

Numire. D-l Dr. Dimitrie Cioloca a fost numit cu începere dela 1 Septembrie a. c. profesor la institutul teologic din Caransebeș.

Așezarea pietrei mormântale a Domniței Olteia. Alaltăieri, Duminecă, s'a făcut la mănăstirea Probota (Suceava) așezarea în biserică a pietrei mormântale a Domniței Olteia; mama lui Ștefan cel Mare. La solemnitate a luat parte și d-l Spiru Haret, ministrul cultelor și instrucțiunei. După oficiarea parastasului d-l inginer Lăpădatu, secretarul comisiunei monumentelor istorice, a ținut o cuvântare despre »Religia creștină«. D-l ministru Haret a răspuns că neamul românesc datorează recunoștință Domniței Olteia, care a dat țării un fiu ca Ștefan cel Mare. D-l Ionescu, revizor școlar, a ținut o cuvântare în curtea mănăstirii despre Ștefan Vodă și Domnița Olteia. D-l ministru a arătat însemnătatea zilei și a sfătuit pe cei de față la credință în Dumnezeu pentru mărirea patriei. După aceea a avut loc o serbare școlară.

Logodnă. Iulia R. Roman și Ioan Hârșan fidanțați. Minthiul-Gherlei — Tăureni.

Furt în ministerul de externe. Din Viena se anunță, că un necunoscut a pătruns alaltăieri în biroul șefului de secție din ministerul de externe, Palloczy, luând cu sine mai multe documente importante.

Alegerea de patriarh. Astăzi are loc alegerea patriarhului sârbesc. Spre acest scop a sosit eri la Carlovăț ministrul Günther în calitate de comisar regesc.

Reuniunea femeilor române din Abrud. Abrud-Sat și Jur, invită la concertul ce-l aranjează în 20 Sept. st. n. în sala cea mare din hotelul »Detunata«, sub conducerea d-lui N. Ganea absolvent de conservator. Prețul de intrare: locul I. 2 cor., locul II. 1 cor. 60 b., locul III. 1 cor. 20 b. parter 80 b. După producțiune dans. Suprasolviri se primesc cu mulțămă și se vor cuita pe cale jurnalistică.

Studentii și congresul de la Iași. D-l Al. Spineanu, președintele »Uniunii studenților« din România, explică într-o scrisoare deschisă, trimisă ziarelor motivele pentru cari societățile autorizate studențești nu pot lua parte la organizarea congresului dela Iași. Lipsa unei acțiuni comune și asidui, zice d-l Spineanu, pe vremea vacanței; absoluta nepregătire în fața unui program așa de pretentios; divergența de opinii asupra acestui program; apoi înfricoșarea unei degenerări a congresului cultural într-o manifestare de stradă, căci în Iași e multă însuflețire și o chestiune antisemită nu poate lipsi, după cum unei asemenea chestiuni nu poate lipsi un joc politic; lipsa pe de altă parte a studenției din mijlocul societăților lor, tăcurea ca majoritatea societăților autorizate să nu-și ia răspunderea congresului în fața autorităților școlare. Evident că în asemenea împrejurări, d-l ministru al cultelor nu putea să primească președinția congresului. Ar fi temeinic lucru ca cea mai înaltă autoritate școlară să presideze un congres cultural studențesc, când studențimea ar prezenta destule garanții de seriozitate și când un asemenea congres n'ar fi făcut în pripă și n'ar fi — cum este acesta — vădit, tendențios și militant. Un congres, care să spele rușinea congreselor de până acum și care să fie demn de studentul român, este de dorit, dar el trebuia să fie mai din vreme și mai serios chibzuit.

Cloacire de trenuri. Trenul expres venind din Cașovia, s'a ciocnit eri lângă gara centrală din Budapesta, cu un tren de serviciu din cauza unui fals semnal al semaforului. 6 impiegai au fost ușor răniți, 2 mecanici au fost grav răniți. Trei vagoane de serviciu au fost distruse, două mașini mult stricate.

Cale 1285 de închisori din Rusia aveau la începutul anului 1906 o populație de 110.000 persoane; în anul următor cifra s'a urcat la 154.181. Acum ea trece de 220.000. Numărul osândiților la muncă silnică a sporit dela cinci mii la douăzeci de mii. A trebuit deci să se clădească 2275 închisori nouă; acum mai e nevoie de vreo trei-zeci de mii de celule, a căror construcție va costa 30 de milioane de ruble.

O domnișoară română în etate de 18 ani absolventă a cursului pentru școala roebeliană, caută un post sau la o atare școală sau la o familie română ca instructoră. Pozele limba română și limba maghiară. A se adresa la administrație.

Un student universitar își oferă serviciile sale ca preparator de copii și elevi. Dă lecții din limba franceză și limba greacă. Remunerație modestă. A se adresa redacției »Gaz. Trans.«

Scoala mamelor.

Intre ideile sulevate de cerințele mai arzătoare ale timpului de azi, s'a scos în relief și cea mai importantă, ideia de a se forma »Scole pentru mame«.

Astfel cetim într'un comunicat al unui ziar dela noi, cum a urmat Viena după Berlin deschizând o școală pentru mamele tinere.

Acel comnicat zice:

»După Berlin a urmat Viena, unde s'a deschis o școală pentru mamele tinere, unde aceste primesc instrucție, întru îngrrijirea și creșterea mititeilor. Aceasta instruire se estinde și mai departe. Învață pe mamele tinere cum au să îngrijească înerele lor mlădițe, lucrurile și modul, și cu ce mijloace se poate crește un copil, atât fizicește, cât și intelectual; lucruri cari reclamă o anumită muncă, cunoștință, și îngrijire. Și dacă femeia are să știe și să gândește la aceea, că a sosit iarna, că se să îngrijească pălăria de vară, ca să nu mai poată folosi și la anul, precum și ochile de vară, întocmai are să știe, că a o anumită etate ce este de observat, și îngrijit întru fizicul și constituția băiatului și întru dezvoltarea lui sufletească; întru care se cere o mare precauțiune în toate direcțiile observând avântul fiște al băiatului.

Deoarece femeia nu este numai femeie, ci în același timp e și mamă.

Acesta este destinul pentru care a creat-o Dumnezeu. Cusurul unei palării îl va pricepe ori și cine, — zice autorul acestui comunicat — ale unui copil însă nu e chemat fiecare să le cumpănească și judece. Nu mamele tinere poartă vina dacă nu înțeleg pe mititeii lor, deoarece ele vād în mititeii lor în fiecare, un rebus... o enigmă le stă înainte, de care neorientate, nu-și pot da seamă.

Intocmirile sociale de azi, și educația greșită poartă vina, dacă unele mame tinere nu corespund pe deplin chemării lor de mame.

Este o prefăcătorie și o ipocrisie, care se cultivă cu atâta îngrijire, cari dejosesc principiul de educație morală, la banalitate. Acest mod greșit de educație și rea întocmire socială, a luat-o în considerare și școala mamelor tinere din Viena.

Intemeietorii acesteia au văzut contrastul amar, cum și cu câtă abilitate se învârte și saltă fetei dragă, se prin salon, cu câtă corectitate neescepționată ține în vedere tot pasul, toată mișcarea și fiecare zâmbet, și eară ce neindemânatecă e ca femeie, ca mamă. Cum nu se știe afla în cazuri, unde se cere prezență de spirit, pricepere și inteligență, ci stă ca în fața unei pălării de thüll, care a fost deformată prin ploaie.

— Cam sarcastic, dar adevărat. —

Intocmirea socială prin aceasta nu se va schimba pe deplin, ci va drege în câțva ceea ce au omis de a împlini, mamele, față de ficele lor.

(Va urma).

Convocare.

În senzul §-lui 23 din statute, prin aceasta se convoacă Adunarea generală a Reuniunii învățătorilor români greco-catolici din ținutul Lugojului, la Timișoara pe zilele 20 și 21 Septembrie st. n. 1908 cu următoarea ordine de zi:

Sedința I: Duminecă în 20 Septembrie a. m. După celebrarea S. Liturghii deschiderea adunării generale în biserica cea veche gr-cat, constatarea membrilor prezenți, raportul comitetului central. Alegerea comisiilor diverse și lecția »Cetitul după metoda fonomică«, întocmit de Péter Iozsef, propus din partea d-lui Iuliu Hârșan, învățător în Lățunaș. După aceasta prânz comun.

Sedința II: Duminecă în 20 Septembrie la oarele 3 p. m. Propunerea temei practice din geografie: »A délkeleti vidék« (Ținutul sud-estic) de d-l Lazar Biro, învățător în Gilad. »Înmulțirea«, propusă din partea d-lui Ioan Ienea învățător în Lugoj, eventual prin d-l Iuliu Birou, învățător în Tievantul-mare. Critică asupra prelegerilor. Conferirea stipendiului și a eventualelor premii.

Sedința III: Jumi în 21 Septembrie la oarele 9 a. m. Raportul comisiunilor exmisse din sedința I. Votarea bugetului pe 1909. Eventuale propuneri. Designarea comisiunei verificatoare pentru protocolul adunării generale. Fixarea locului pentru adunarea generală viitoare și alegerea oficianților și reconstruirea Comitetului.

Lugoj, la 8 Septemerie 1908.

Ioan Boros,
prezid. reuniunei.

Ioan Ienea,
notarul reuniei.

Varietăți.

S'au văzut în Europa state, cari au oprit tinerimea dela cetirea unor autori, sau au interzis reprezentarea pe ori ce scenă a cutărei piese. Așa a cam pătito Oscar Wilde în patria sa, în Anglia, și chiar în afară. Așa a pătito Zola în Franța, dar, indeo-ebi, în restul lumii; așa au pătito în sfârșit, atâția scriitori umanitariști (idoli ai social-democrației) în toată lumea, dar, în primul rând, în Rusia.

Cine s'ar fi gândit însă, că însuși Moliere să poată fi oprit.

Unele piese ale lui e adevărat că au fost censurate în Franța de acum câte-va veacuri, dar ele și azi sunt escluse cu desăvârșire după toate scenele din Japonia moravurilor severe.

Iată câte-va motive pe cari se întemeiază această escludere.

Moliere atacă autoritatea părintească, care nici-odată nu poate fi considerată în Japonia exagerată.

El întotdeauna dă dreptate tinerimii și își bate joc de bătrâni.

El glorifică căsătoria din iubire.

El acordă femeii oare-care independență față de bărbat.

Ridiculizează pe medic. Creiază servitori aroganți și își bate joc de savanți.

Să trăiască acum în mijlocul lor, de mult l'ar fi închis Japoniezii pe Moliere...

Într-o seară, scrie un ziar francez, se dedea o serată muzicală într-o scenă câmpenească de provincie de doi artiști, clowni muzicali, cântăreți imitatori etc.

De-odată, unul dintre acești artiști se ridică și anunță cu gravitate:

»Doamnelor și domnilor, voui avea onoarea să imitez, în fața d-voastră, pe d-l Galipaux (vestit actor comic).

Și artistul își joacă rolul promis imitând pe Galipaux cu o desăvârșită lipsă de talent.

După acest succes al actorului, se ridică din mulțime un om mărunțel, cu fața spană și cu ochii vii și isteti:

— »Dacă domnii artiști mi-ar da voie, a-și recita și eu un monolog de ale lui Galipaux, a cărui voce o imitez perfect«.

După sfârșitul monologului, care a entuziasmat publicul la culme și după-ce omul mărunțel își reluă locul, unul dintre artiști îl felicită:

— »Ah! domnule, d-ta ai imitat pe Galipaux într'un chip desăvârșit«.

»Nu-i așa?« murmură »amatorul«. Dar această imitare are o explicare și am să vi-o dau: e că eu sunt Galipaux.

M.

Bibliografie.

A apărut nr. 365 din »Biblioteca pentru toți« cuprinzând Povești de Virgil Caraiavan. D-l Virgil Caraiavan face parte din pleiada de scriitori tineri, cari s'au manifestat cu atâta putere și bogăție în timpul din urmă. Adânc cunoscător al literaturii noastre populare, cât și a literaturilor similare streine, om cult, stăpânind limba românească în cea mai frumoasă formă a ei, domnia sa a prelucrat poveștile noastre în așa fel, că ne-a dat adevărate bucați de literatură înaltă, putând fi citite cu folos de către ori și cine. Domnia sa, în alcătuirea acestui gen popular, a întrebunțat un nou sistem, împodobind scheletul basmelor și snoavelor cu observații și caracterizări personale făcute cu mult talent și cu o adevărată pătrundere psihologică. Fiind născut dintr-o familie de răzeși moldoveni, domnia sa a trăit și simțit adevărata viață românească din frumoasele noastre sate, ca apoi cu un spirit de observație și de umorist fin, cei este caracteristic, să ne prescrie viața aceea de petreceri și obiceiuri românești în toate poveștile d-sale, pe lângă avântul de înaltă poezie ce se mai desface de ele.

D-l Virgil Caraiavan este considerat între fruntașii prozei populare, ceea ce va face de sigur, ca acest nou volum de povești să fie citit cu plăcere și c'un deosebit interes. Prețul volumului 30 bani. De vânzare la librăria Alcalay și la toate librăriile din țară.

Vasile C. Osvadă. »Băncile populare din România«. Cu un adaos instructiv. Prețul 1 coroană.

Mihai Eminescu. »Poezii«, c'o notiță biografică de Ioan Sanăulescu. Ediția II, completată și adăugită. Prețul 2 lei. Porto 10 bani.

Octavian Goga. »Poezii«, premiate de Academie. În Biblioteca pentru toți sub numărul 286-287. Prețul 60 bani. Porto 5 bani.

Haralamb Lecca. »Femeia îndărât nică«, comedie în 5 acte, trasă după Shakespeare. (În Biblioteca pentru toți. No. 284, Prețul 30 bani. Porto 5 bani.

Ecaterina Colonel Steri d. »Buna Măgărașă«. Carte de bucate practică, care conține rețetele cele mai fine mănăcări, prăjituri, gelatină, creme, conserve, dulceturi, după buătăria fină din România. Prețul cărții e de 5 corcane, plus 20 bani porto.

St. O. Iosif. »Zorile« Dramă istorică. în două acte și în versuri. Prețul 1 cor. (10 b. porto).

»P. Ispirescu« Povestirile nuchiașului sfătos. 1 cor. 50. (10 b. Porto).

Vasile Alexandri. Ediția II din opere complete. Teatru I.

De cuprinsul următor:

»Șoldan Viteazul«, »Mama Anghelușă«, »Hârșeu Bocogiu«, »Clevetici«, »Sandu Napoila«, »Surugiu«, »Ion Păpușariu«, »Cocoana Chirița«, »Barbu Lăutaru«, »Paraponisitu«, »Kera Nastasia«, »Haimana«, »Gară-Cască«, »Tan Covigariu«, »Vivandiera«, »Păcală și Tândală«, »Sara mătעי«, »Craiu nou«, »Harță Răzășul«, »Rămășagul«, »Peatra din e să«, »Nunta țărănească«, »Chirița la Iași«, »Chirița în Provincie«.

Prețul 1 cor. 50 b. (20 bani porto).

ULTIME ȘTIRI.

Praga. 15 Sept. În întreaga Boemia au avut loc Duminecă 40 de întruniri publice convocate de social-democrați. La ordinea zilei era cerea de a se introduce votul universal, direct și secret pentru Dietă și consilii județene. La Praga a avut loc o demonstrațiune, la care au participat peste 15 mii socialiști. În capul procesiunei era un grup de bicicliști cu roatele vopsite cu roșu și cu steaguri roșii pe cari se citea inscripția: »Vrem votul universal, direct și secret, pentru alegerile pentru Dietă și consilii județene«. În mijlocul diferitelor organizațiuni, cari participau la această procesiune, se vedeau steaguri cu aceeași inscripție ca mai sus. Nume-roase femei au luat parte la această demonstrațiune, care a produs o mare impresie asupra populațiunei orașului. S'a ținut apoi și un meeting de protestare la care au luat cuvântul, între alții, deputatul Nemec și deputatul german social Schafer. Ambii au ținut cuvântări energice în favoarea votului universal. La sfârșit s'a votat o moțiune, care va fi înmănată mareașului țarei, prințul Lobkovitz, de către comitetul executiv al partidului social-democrat boem.

Sofia, 15 Septemvrie. Eri au sosit aici 91 de adrianopolitani notabili de diferite naționalități, în maioritate însă turci. Printre aceștia unii înalți funcționari ai vilaetului și doi ofițeri. Oaspeții au fost salutați la graniță de către autoritățile bulgare, care au însoțit pe excursioniști până lângă Sofia, unde o delegațiune a mers să-i întâmpine la gară în mijlocul ovațiunilor mulțimii. Muzica a intonat imnurile turc și bulgar. Consiliul municipal a urat bună sosire. S'au ținut apoi discursuri. Orașul este pavoazat, oaspeții vor pleca Marți.

Madrid, 15 Septemvrie. Sesiunea parlamentară a fost închisă. Redeschiderea este fixată pentru 12 Octomvrie.

Sigmaringen, 15 Septemvrie. Principesa moștenitoare a României împreună cu mica principesă Elisabeta au sosit aci.

Petersburg. 15 Sept. Eri au fost 86 de noi cazuri de holeră aci și 26 de decese. Numărul total al bolnavilor este de 166. Săptămâna trecută s'au declarat în toată Rusia 2296 de cazuri, dintre cari, 1026 urmate de moarte. Dela începutul epidemiei au fost 6747 de bolnavi și 3730 de decese.

Glume.

Intre logodiți:

— O Alexandre, nu știu cum să fac ca să te fac fericit!

— Cere tatălui tău să îndoiască zestrea...

*

— Congresul de pace a declarat, că pe viitor copiii nu se vor mai putea juca »de-a soldații«.

— Atunci cum au să se mai joace?

— De bunăseamă »de-a congresiștii« căci și acesta e un joc de copii...

*

La tribunalul corecțional:

Președintele: — Asta e a 17 oară, că ești acuzat de vagabondagiu. Asta e su-părător!

Vagabundul: — Eu nu mă gândeam d-le președinte, că asta v'ar face atât de mare supărare.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Braniscu

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

Nr. 104—1908.
școl.**Concurs.**

La școala conf. gr.-cat. din Maieru, la postul al III-lea și al IV-lea de învățător, devenite vacante prin pensionare să scrie concurs pe lângă următoarele emolumente:

- 1) Salar anual 600—600 cor.
- 2) Relut de cuartir și grădină 80—80 cor.

Întregirea salarelor conform art. de lege 27 din 1907 se va efectua numai după dobândirea ajutorului de stat, carele s'a cerut. Dacă ajutor de stat nu s'ar primi susținătorul școlii se va restrânge la 2 puteri didactice.

Alegerea va fi în 4 Octomvrie a. c., cei cântăreți și în special cei capaci de a conduce cor, vor fi preferați. Competenții să se prezinte în persoană. Rugărilor instruite după lege sunt a se înainta cel mult până la ziua alegerii senatului școlastic Maieru, la 11 Sept. 1908.

Ieronim Groze,
președintele sen. școl.

322,1—1.

Cursul pietei Brașov

Din 15 Septemvrie n. 1908

Banote rom. Cump.	18.96	Vend.	19.10
Argint român	18.50		18.90
Lire turcesc	21.50		21.60
Seris. fonc. Albine 5%	100.—		101.—
Rutle Rusescl	2.51		2.53
Napoleondori.	19.02		19.12
Galbeni	11.20		11.40
Mărci germane	117.20		117.30

„Romana“

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și aplicarea dansului nostru de salon.

„Romana“ dans de colină în 5 figuri. Descrie și explică împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală. Cu-o introducere („în loc de prefață“), de Tunarul din Dumbrău, Popa. — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adăul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Profesor

dă lecții din

limba franceză.

Informații la Administr. „Gazetei“.
(321,1—3)

„AGRICOLA“

din Hunedoara—Vajdahunyad.

Concurs.

Pentru ocuparea cu 1 Octomvrie st. n. a postului de contabil retribuit cu un salariu anual de 1600 cor., taniemă statutară și dreptul la fondul de penziuni, după împlinirea unui an de probă în serviciul institutului.

Să cere dovedirea prin acte că petentul a absolvit o școală comercială și că are praxă în afaceri de bancă. Cunoștința de limbi e solicitată ca o preferință.

Rugărilor instruite cu acte să se adreseze la subșcriș:

(3.4.2—2) Direcțiunea „Agricolei“

La spălat merg ca la joc,
Și nu ostenește de loc,
Dela Schicht am săpun,
Și puterea nu-mi pun.

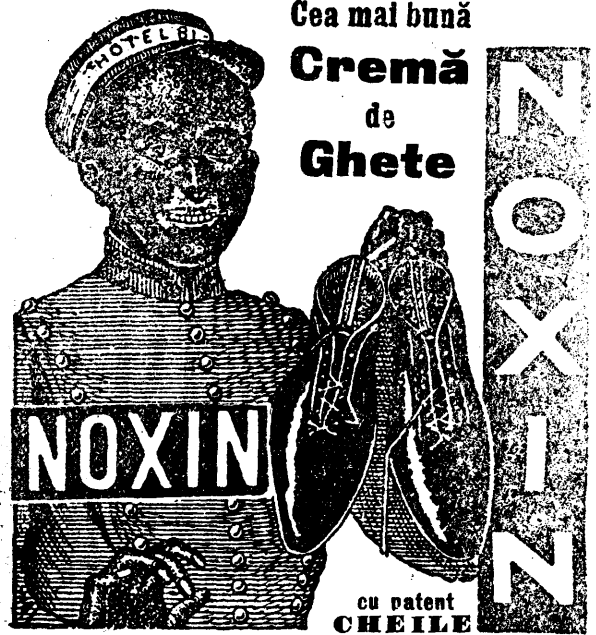
Puterea de curățire minunată și intensivă a săpunului

Cerb a lui Schicht

vine dela modul de fabricație deosebită și alegerea cu grijă a celor mai bune materii brute!

Săpunul Cerb a lui Schicht

crută mâinile și rușia! Crută osteneala, năcazu și sănătatea! Este economie în bani, timp și lucru. Pentru curățenie garanție de 30,000 coroane!

NOXIN

Cea mai bună

Cremă
de
Ghete

cu patent

Se capătă în toate prăvăliile mai mari

The „NOXIN“ Co.

Londra:
E. C. 57, Chiswell Street
Viena XVIII:
Willy Weingartner
S. mpey-Strasse 13
Telefon 22149.

Paris:
125, Rue Montmartre.
Budapesta, VI.:
Brüder Hochsinger.

Cărți de rugăciuni.

Sonorul său frumos răsună în toate plânso-cântările la mormântul Domnului nostru Isus Christos de Ucenesc.

Carte de rugăciune de Calistrat Cora sunt cu: Cor. 1-40, 1-60, 1-80, 2-40, 2-60, 7—, 8-40.

Lauda lui Dumnezeu: costă —90, —60, 1-80, 2-10, 2-65, 2-80, 3-10, 3-50

Cheia Raiului costă: —75, 1-20, 1-40, 2—, 3-50.

Versurile născerei Domnului nostru Isus Christos, . . . —12.

Visul Născătorii de D-zeu —12.

Epistole a Domnului nostru Isus Christos cu a trimis'o Dumneșcui ceru, . . . —24

Cărți de rugăciuni întocmite de protopresbiterul Calistrat Coca, cu aprobarea Consistoriului Archiepiscopesc ortodox oriental din Cernăuți cuprindând diferite rugăciuni: rugăciunea de seară, cântăre d-l nostru Isus Christos, ingerul păzitor cântarea de laudă pentru sânta Născătoare. Rugăciunile în zilele de peste săptămână. Liturgia de Duminecă. Acatistul bu-nevestirii. Canon. Rugăciuni de pregătire pentru mărturisire. Rugăciunile din săptămâna luminată. Rugăciunile din ziua Născerei Domnului. Rugăciuni de cuprins felurit etc.

Tote aceste cărți sunt în diferite legături de la cele mai simple până la cele mai luxose. Tote însă sunt foarte frumoase și elegante. Prețul lor e felurit.

Fie-care posesor a unei

Trăsuri-motor a lui PUCH!

economisește mulți bani și mai mult năcaz.

Bicicle motor:

Siguranță mare:

HP. (35 Kg.) 2 1/2, 2 3/4, 3 1/2, 4, 5 & 6 HP.

Automobile:

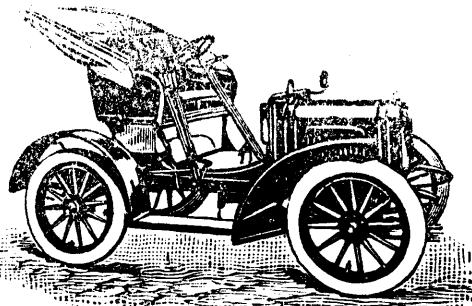
construcție simplă. Executare solidă:

7/8, 9/10, 1 1/16, 20/25 HP.

Benzin. Ulei. Părți constitutive

Pneumatice.

Reparaturi de automobile.

Reprezentant: **MICHAEL MOOSER**, Brașov,
Strada Porții 39.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Maiu st. n. și până în 1 Oct. st. n. 1908.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- Trenul mixt la ora 5-46 min. dim.
- Tr. accel. (peste Clușiu) la ora 2-45 m. p. m.
- Trenul de pers. la ora 7-30 min. seara.
- Tr. accel. p. Arad la orele 10-26 m. seara

Dela Brașov la București:

- Trenul de persoane la ora 3-20 m. dim.
- Trenul mixt la orele 12-00 m. p. m.
- Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- Tren mixt la orele 7-47 seara.*
(care circula numai la Predeal).

Dela Brașov la Kezdi-Osorheiu Bereczk și Ciuc-Ghimes:

- Trenul de pers. la ora 5-15 min. dim.*
- Trenul mixt la ora 8-41 min. a. m.*
- Trenul de pers. la ora 3-05 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- Tren de pers. la orele 7-00 m. seara.*
(* au legătură numai la Szepszi-Szt.-György).

Dela Brașov la Zărnești (gara Bartolomeu)

- Trenul mixt la ora 8-40 min a. m.
- Trenul mixt la ora 4-16 min. p. m.
- Tren mixt la ora 9-46 seara.

Notă. Începând cu 1 Iunie intră în circulație trenul direct Arad-Budapesta și trenul scelerat de dimineață Brașov-Budapesta.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- Tren acc. p. Arad la orele 4-52 m. dim.
- Trenul de persoane la ora 7-12 dim.
- Tr. accel. peste Clușiu la ora 2-09 m. p. m.
- Trenul mixt la ora 8-50 min. seara.

Dela București la Brașov:

- Tren. de pers. la ora 7-28 min. dim. (numai dela Predeal).
- Trenul accel. la ora 2-18 min. p. m. (are legătură cu Sibiu și Cluj).
- Trenul pers., la ora 4-55 m. p. m.
- Trenul mixt, la ora 9-18 min. seara.

Dela Bereczk-Kezdi-Osorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov:

- Trenul de persoane la ora 8-16 m. dim.* (are legătură cu Ciuc-Szereda)
- Trenul de pers. la ora 1-59 m. p. m.*
- Trenul mixt, la ora 6-33 m. seara.*
- Tren mixt, la orele 10-08 m. seara.
(* au legătură cu Ciuc-Ghimes).

Dela Zărnești la Brașov (gar. Bartolomeu)

- Trenul mixt la ora 7-12 min. dim.
- Trenul mixt la ora 1-39 min. p. m.
- Tren mixt la ora 7-07 seara.

APĂ MINERALĂ PHÖNIX
DIN BUZIĂȘ

Succes extraordinar la suferințe de rinichi și vezică.

Apă minerală plăcută fără fer.

Cu deosebire apă de masă răcoritoare.

Vindecă, răcorește. Recomandată de medici.

Are efect excelent ca apă de cură la suferințe de rinichi, vezică, catar cronic de rinichi, formațiuni de piatră și boale catarale de secrețiune. — La cerere trimite prospecte Administrația izvoarelor:

Direcția băilor MUSCHONG în Buziaș.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fileri se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepotii.